

Mesura de govern de participació ciutadana

Informe de la sessió amb membres d'AFAs de Barcelona

Participants: 7

Presentació del debat

El debat es va dur a terme amb les persones que formen part de diverses AFAs de la ciutat de Barcelona. La trobada va ser coordinada i convocada per les Associacions Federades de Famílies d'Alumnes de Catalunya. El debat es va realitzar de manera telemàtica, amb la voluntat de recollir aportacions relacionades amb el foment de la participació d'infants i adolescents.

Principals aportacions del debat

Participació des dels centres educatius

- Als cicles d'educació infantil i primària la participació és més elevada, tant d'infants com de famílies. Els processos i els espais de participació funcionen millor, i les AFAs també compten amb més implicació.
- A l'educació secundària es constata una davallada significativa en la participació, especialment de les famílies. L'alumnat adolescent és més difícil d'activar i sovint no assisteix a espais formals de participació per problemes d'horaris o falta d'interès amb els temes que es volen abordar a través de la participació.
- Es destaca la necessitat que el professorat tingui un rol actiu i continuat en la promoció de la participació. La inestabilitat de les plantilles docents dificulta consolidar projectes participatius.
- Els espais participatius dins l'horari lectiu són percebuts com a més equitatius i eficients pel foment de la participació d'infants i adolescents que els que es desenvolupen fora d'aquest horari.

Barreres estructurals

- Manca de temps fora de l'horari lectiu per a poder implicar-se en els afers públics del barri o de la ciutat.

- Bretxa digital que afecta determinats col·lectius, especialment famílies nouvingudes i gent gran, però també a infants (restriccions normatives, comprensió de processos i espais digitals de participació que no estan pensats per a ells, etc.).
- Baixa cultura participativa en alguns sectors de la població adulta, que dificulta transmetre-la als infants.

Valoració d'experiències de participació

Transformem els patis

- Valoració molt positiva: facilitació externa pensada per a infants i procés clar i ben guiat.
- L'alumnat hi participa activament i amb interès.
- Es remarca la necessitat de garantir execució i seguiment de les propostes per evitar frustració. En aquest àmbit, Transformem els patis es valora també positivament.

Pressupostos participatius

- Bona experiència general, amb alta participació de l'alumnat i les famílies quan el centre impulsa el procés.
- Però s'evidencien mancances:
 - Competència desigual amb entitats més grans del districte.
 - Preocupació per la reducció del pressupost, interpretada com una regressió en la promoció de la participació.
 - Terreny poc deliberatiu: molta votació i poc debat. Es fomenta més la presentació individual de propostes i la competició entre aquestes.

Pregó de la Laia

- Pràcticament desconegut per les AFAs participants.
- Es percep com a acció més simbòlica que transformadora, amb poc impacte en el centre i el territori.

Participació comunitària i territorial

- L'arrelament dels centres als espais de participació dels barris és desigual.
- Els consells de barri són percebuts com poc útils i amables per a la participació dels infants i de les comunitats educatives i amb dinàmiques molt individualistes.

- Altres aspectes dels consells de barri, com la manca de seguiment, horaris poc accessibles i continguts allunyats de les necessitats educatives, també dificulten l'aproximació dels centres a aquests espais.

Eines digitals de participació

- Bona eina, però amb marge de millora en transparència, seguiment i accessibilitat.
- Barreres digitals importants per a famílies vulnerables.
- Poc coneguda la versió Decidim Kids.
- L'ús del decidim.barcelona com a suport és valorat positivament, però insuficient sense mecanismes presencials d'acompanyament.